

Posudek na závěrečnou studentskou práci

Název práce: Dystopické (a) environmentální prvky a detabuizace v románu Aḥmada Nāḡiho

Typ práce: bakalářská

Autor práce: Jana Kubátová

Autor posudku: Zuzana Křihová

	Hodnocení ¹
Badatelská otázka/hypotéza	velmi dobře
Způsob práce/metodologie	velmi dobře
Naplnění cíle práce	výborně
Práce s prameny a odbornou literaturou	výborně
Stylistická úroveň a jazyková správnost	výborně
Struktura práce	výborně
Formální náležitosti (citace, odkazy, bibliografie, rozsah ²)	výborně

Slovní hodnocení:

Jana Kubátová se ve své bakalářské práci zaměřila na analýzu dystopického románu Istichdām al-ḡajā od egyptského spisovatele Aḥmada Nāḡiho. Bakalantka v ní identifikuje dystopické a environmentální prvky v textovém, v omezené míře pak grafickém obsahu románu; v dílčí míře se rovněž zaměřuje na kritiku prostředí Káhiry, aspekty egyptské politiky, frustraci v oblasti osobní nsvobody a mezilidských vztahů, a detabuizaci sociálních a environmentálních témat, zejména sexu a drog.

Předně je třeba vyzdvihnout interdisciplinární přístup autorky k problematice rozboru literárního díla. Pohybuje se na nesnadném pomezí literární vědy a environmentálního kritického diskurzu a činí tak velmi zdařile a erudovaně. Je zřejmé, že si zvolila téma, které ji hluboce zajímá a dokáže o něm uvažovat v širších souvislostech. Svým pečlivým rozbohem zprostředkovává čtenáři Nāḡiho uměleckou tvořivost a schopnost ilustrovat

¹ Zvolte: Výborně – velmi dobře – dobře – nevyhovující.

² Minimální stanovené rozsahy jednotlivých typů prací jsou: bakalářská práce 72 000 znaků (tzn. přibližně 40 stran textu) a diplomová práce 108 000 znaků (tzn. přibližně 60 stran textu).

**KATEDRA
BLÍZKÉHO VÝCHODU**
Filozofická fakulta
Univerzita Karlova

komplexnost vztahů mezi jednotlivcem, společností a fyzickým prostorem. Výběr díla je zcela relevantní, jelikož román zaujímá přední místo v kontextu moderní arabské environmentální literatury, a i ve světě získalo značnou mezinárodní odezvu. Je výjimečné i osudem autora, jenž byl kvůli němu souzen a uvězněn. To vše dokázala bakalantka ve své práci velmi dobře uchopit a zpracovat, aniž by se vychýlila od stanovených cílů.

Práce je přehledně a logicky strukturovaná, s cíli sice jasně formulovanými, ovšem poněkud rozmělněnými a vágněji definovatelnými v samotném závěru práce. Bakalantce se podařilo identifikovat dystopické a environmentální prvky v románu i prozkoumat, jak autor prostřednictvím příběhu mladých Káhiřanů odhaluje rozsáhlé utrpení společnosti spojené s environmentálními problémy, autoritářskou politikou a konzervatismem. To vše je v práci zpracováno a v závěru i shrnuto, celkově ale závěr postrádá jasné uchopení a propojení deklarovaných cílů s dílčími dosaženými závěry.

Drobnou výtku mám k teoreticko-metodologickému rámci práce. Bakalářská práce neobsahuje žádnou badatelskou otázku či hypotézu. V úvodu avizovaná analýza pak není dostatečně vysvětlena ani aplikována. Bakalantka sice píše, že bude provádět analýzu vytyčených motivů a témat, v metodologické stati se ale nezmiňuje, jak konkrétně bude analýzu provádět, kromě toho, že bude interpretovat stanovené motivy, prvky a témata „v souladu s bádáním ekokritických děl o světové antropocenní a moderní arabské dystopické environmentální fikci“. Toto bádání autorka nastiňuje v druhé kapitole s klíčovou druhou podkapitolou, v níž autorka vychází zejména z literárně-vědního výzkumu antropocenní fikce Adama Trexlera. Škoda, že autorka nepojala kapitolu obšírněji a zejména na jejím základě neformulovala analytický postup, jelikož právě zkoumání narativních principů v environmentálních románech mohlo tvořit stěžejní rámec samotné analýzy díla, která zde jinak za velmi kvalitní identifikací vytyčených témat a motivů poněkud pokulhává.

Co se stylistické a jazykové úrovně týče, práce je na vysoké úrovni. Autorka má vyspělý jazyk, vynikající formulační a stylizační schopnosti, zvládá propojovat koncepty vědeckého environmentálního diskurzu s koncisním jazykem literárního rozboru, aniž by práci ubrala na čtivosti. Oceňuji výstižné ukázky, ilustrující a doplňující celkovou atmosféru zkoumaného díla. Taktéž s prameny a sekundární literaturou pracuje bakalantka pečlivě a uvážlivě. V případě citací by se ale autorka měla naučit využívat zkratku *ibid* při opakované citaci téhož díla, v poznámkách pod čarou byla tato absence poměrně markantní.

**KATEDRA
BLÍZKÉHO VÝCHODU**
Filozofická fakulta
Univerzita Karlova

Celkově lze konstatovat, že bakalářská práce nabízí zevrubný a fundovaný rozbor románu Aḥmada Nāḡīho, poukazujícího na propojení environmentálních, sociálních a psychologických aspektů v kontextu moderní egyptské společnosti. Bakalantka výstižně zachytila autorův kritický pohled na politický establishment nedostatečně reagující na naléhavé environmentální problémy, a zároveň schopnost autora podnítit čtenáře k reflexi a pochopení univerzálních lidských hodnot. Práci považuji po stránce obsahového rozboru díla a uvedením do problematiky reflexe environmentálních témat v blízkovýchodní literatuře za velmi zdařilou. Bakalantka prokázala vynikající vyjadřovací a stylistické schopnosti a erudici i pečlivost při detekci a deskripci klíčových témat a jejich uvedení v kontextu ekokritické a dystopické fikce.

Otázka k rozpravě:

Jedním z dílčích závěrů práce je poukázání na zásadní přínos práce, jímž je detabuizace jistých témat, viz citace níže. Z čeho lze vyvodit, že je toto zásadní přínos díla (reflektováno kým?). Vezmeme-li v potaz, že je dílo v Egyptě zakázané, přesto se ale zřejmě mezi lidmi šíří, jak na tuto detabuizaci reagují čtenáři díla v Egyptě, oficiální literární kritika (vyjadřuje-li se), případně cenzura?

*„...otevřená a explicitní detabuizace v mnohém problematických návyků Káhiřanů, jako je braní drog, pití alkoholu či nezávazný promiskuitní sex, je jedním ze zásadních přínosů románu *Istichdām al-ḡajā*“.*

Celkové hodnocení:

Práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení výborně.³

V Praze dne 31. 1. 2024

³ Pokud práci doporučujete k obhajobě, zvolte současně známku. Pokud práci nedoporučujete k obhajobě, známka se nevyplňuje.

KATEDRA
BLÍZKÉHO VÝCHODU
Filozofická fakulta
Univerzita Karlova

A handwritten signature in black ink on a light blue background. The signature is stylized and appears to be 'Jan'.

.....
|
.....
podpis